

1.
 - Candar, güvenlik
 - Şihne, taşrada vali
 - Camedar, terzi
 - Kıssadar, dilekçe yazma

gibi görevleri yerine getirir.

Hacip, sultanın en çok güvendiği, halkla ilişkilerini düzenlediği vezirden sonra en önemli devlet görevlisidir.

Cevap - D

2. Türkler, iktâ sistemini İslâm'ı kabul etmelerinin ardından Abbasilerden öğrenmişlerdir. Bu sistem İslâm öncesi dönemde göçebe yaşam tarzından dolayı kullanılamaz. Hazarlarda bu sistem uygulanmamıştır. Büyük Selçuklular, Harzemşahlar, Abbasiler ve Osmanlılar iktâ sistemini uygulamışlardır.

Cevap - D

3. Gulam-ı Saray ve Hassa orduları hükümdara bağlı saray kuvvetleridir. Bu ordu başkentte bulunurdu. Sipahiler ise iktâ sisteminden yetişen askerlerdir, taşrada bulunurlardı.

Cevap - C

4. Külliye camilerin etrafındaki yapıların toplamıdır. Burada hamam, kütüphane, imarethane, şifahane, bedesten olabilir ama kervansaray olamaz. Kervansaraylar daha çok ticaret yolları üzerinde bulunurdu.

Cevap - E

5. Gazali ile fikir çatışmasına giren bilim insanı Avrupa'da Rönesans'ın yaşanmasına etki eden Endülüslü İbn-i Rüş'tür. İbn-i Rüş aynı zamanda yapmış olduğu çalışmalarla Batılılara Aristo'yu tanıtmıştır.

Cevap - A

6. *Atabetü'l Hakayık*: Edip Ahmet Yükneki
Divan-ı Hikmet: Hoca Ahmet Yesevi
Şehname: Firdevsi
Tarih-i Yemin: Utbi

Cevap - E

7. Riyaze (matematik), tabiyat (coğrafya), hendese (mühendislik), nücüm (yıldız bilimi) anlamına gelmektedir. Yani naklî bilimlerdir. Fıkıh, İslâm hukuku anlamına gelmektedir ve dinî ilimler arasına girmektedir.

Cevap - E

8. Hassa ve iktâ askerleri toprağın gelirleriyle beslenen ordulardır. Gulam orduları her üç ayda bir hazineden bis-tegani adlı maaş alır.

Cevap - E

9. İranlı şair Firdevsi'nin yazdığı *Şehname*, Farsça kaleme alınan bir eserdir. Diğerler eserler Karahanlılar Dönemi'nde Türkçe kaleme alınmıştır.

Cevap - D

10. Ali Şir Nevai tarafından kaleme alınan *Muhakemetü'l-Lugateyn*, Timurular Dönemi'nde kaleme alınmıştır. Bu eser Türkçe, Farsça bir sözlük özelliği gösterir. Türkçenin Farsça kadar zengin bir dil olduğunu savunur.

Cevap - C

11. Özellikleri verilen İslâm felsefesinin öncüsü olan bilim insanı Gazali'dir. Gazali önce din sonra akıl teorisini kabul ederek Endülüs Emevilerinde yaşayan İbn-i Rüş ile ters düşmüştür.

Cevap - B

12. Sülüs, rika, küfi, divani, celili gibi türleri olan sanat güzel yazı yazma sanatı olan hattır. Bu sanat İslamiyet'le birlikte yaygın olarak kullanılmıştır.

Cevap - A

13. Bir malın kamu yararına harcaması vakıf anlamına gelmektedir. Vakıflar; medrese, bimarhane, şifahane, tabhane, kervansaray, cami, imarethane gibi dinî ve sosyal içerikli kurumların masraflarını karşılar. Bedesten ve kale gibi ticari ve askerî hizmetleri karşılamaz.

Cevap - C

14. *Divanü Lügâti't-Türk* Kâşgarlı Mahmut'un ünlü eseridir. Bunun yanında *Kitab-ı Cevahiru'n-Nahvi-Lugati't-Türk* kitabı da Araplara Türkçe öğretmek gayesiyle Kaşgarlı Mahmut tarafından kaleme alınmıştır. *Kitab-ı Musiki* Farabi'ye aittir.

Cevap - D

15. Minyatür sanatçılarına nakkaş denir. Çünkü minyatürün diğer adı nakıştır.

Hattat: Hat sanatı ile ilgilenenlere verilen addır.

Müzehhip: Tezhip sanatçılarının genel adıdır.

Mücellit: Kitap ciltleme işiyle ilgilenirler.

Nakkaş: Minyatür sanatçılarına verilen addır.

Kakmacı: Ağaç, taş ve metal oyma işleri ile uğraşır.

Cevap - C

16. Müşrif, amir-i ariz, tuğrai, müstevfi Büyük Selçuklularda divanda görev yapan bakanlardır. Şihne taşrada validir. Müşrif maliyeyi denetler amir-i arz ordu, tuğra-i yazışma müstevfi maliyeden sorumludur.

Cevap - E

17. Hükümdar başkentte olmadığına Niyabet-i Saltanat toplanır. Bu divanın başkanı da naibdir.

Cevap - C

18. Gazali, akılcılığa karşıdır. Önce din, sonra akıl teorisini ortaya atmıştır. Diğer bilim insanları araştırmalarında akıl ön planda tutmuşlardır.

Cevap - D

19. İmarathane (aşevi) ve vakıflar kamu yararına ait kurumlar olduğu için sosyal dayanışmayı artırır. Bedestenin (kapalı çarşı) böyle bir yönü yoktur.

Cevap - D

20. Karahanlılarda yuğruş, vezirlere verilen diğer isimdir.

Cevap - A

21. Osmanlılardaki sancak sisteminin Selçuklulardaki karşılığı atabeyliklerdir.

Cevap - A

22. Karluk, Yağma, Çiğil, Tuhsi, Ezgiş, Bulak Karahanlıların kurulmasında etkili olan Türk boylarıdır. Uzlar, Avrupa'da faaliyet göstermiştir.

Cevap - E

23. Timurular Dönemi'nde yaşamış olan ve aynı zamanda astronomi alanında ön plana çıkan bilgin Uluğ Bey'dir. Uluğ Bey'in Yıldızların Fihrist Cetveli adlı ayrı bir eseri de bulunmaktadır.

Cevap - A

24. *Kutadgu Bilig* Yusuf Has Hacip tarafından kaleme alınmıştır, siyasetname özelliği taşır. *Hoca Ahmet Yesevi'nin yazdığı Divan-ı Hikmet* tasavvuf kitabı, Edip Ahmet Yükenekî'nin kaleme aldığı *Atabet'ül Hakayık* da ahlak kitabıdır.

Cevap - A